

Andrzej Wiśniewski

"Postępowanie karne. Zarys części
szczególnej", S. Kalinowski,
Warszawa 1964 : [recenzja]

Palestra 9/3(87), 63-64

1965

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Tymczasem punkt ciężkości całej sprawy i oceny działań adw. K. jako przewinięcia dyscyplinarnego polega wyłącznie na właściwym poglądzie co do skutków tych działań, które obwiniony powinien był przewidywać jako adwokat obowiązany do przestrzegania przepisu art. 53 (7) u. o u.a.

Działając w ramach udzielonego mu zlecenia adw. K. miał doprowadzić do ugodowego rozrachunku — i to był zakres interesu klienta, którego powinien był bronić, przestrzegając przy tym ściśle zasady wyrażonej w przepisie § 19 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu.

Społecznym celem przepisu o ochronie tajemnicy zawodowej adwokata jest również m. in. zagwarantowanie nie tylko klientowi, ale także każdej osobie, która w związku ze sprawą rozmawia z adwokatem w zespole, że okoliczności rozmowy nie mające wpływu na wynik pertraktacji bądź stanowiące wyraz emocjonalnych uprzedzeń do klienta nie zostaną ujawnione przez adwokata na zewnątrz i wykorzystane na szkodę rozmówcy w sprawie zupełnie innej niż sprawa, która się toczy.

Mediacja czy — jak formuluje to Zbiór zasad etyki adwokackiej i godności zawodu — „rokowania” są jedną z form udzielania pomocy prawnej.

Broniąc interesu klienta w rozmowie z przeciwnikiem procesowym w nie-

obecności klienta i osób trzecich, adwokat powinien skrupulatnie przestrzegać swej niezależności i nie dopuszczać do narażenia na szwank autorytetu własnego jako adwokata oraz autorytetu adwokatury, jako organizacji wyposażonej w atrybuty zaufania publicznego w zakresie ustalonym obowiązującą ustawą.

Z punktu widzenia interesu społecznego i interesu wymiaru sprawiedliwości mediacja adwokacka jest zjawiskiem nader pozytywnym, gdyż zapobiega różnego rodzaju sporom, łagodzi ich koszt społeczny, a także zmniejsza koszty efektywne ponoszone przez strony.

Mediacja musi być jednak przeprowadzana w taki sposób, żeby nie rozszerzała sporu i nie rodziła nowych spraw spornych.

W sprawie niniejszej zachodzi wypadek całkowitego niepowodzenia mediacji i wywołania nowego sporu wyłącznie z winy adwokata, który nie wykorzystał odpowiedniego przepisu u. o u.a., gwarantującego mu utrzymanie niezależności i godności zawodu w toku podjętej czynności zawodowej.

Z powyższych względów orzeczenie Wyższej Komisji Dyscyplinarnej nie może się ostać.

Mając więc powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

PRZEGLĄD WYDAWNICTW PRAWNICZYCH

S. Kalinowski: *Postępowanie karne. Zarys części szczególnej*. PWN, Warszawa 1964 r., s. 356.

Po wydaniu w 1963 r. zarysu części ogólnej postępowania karnego tegoż autora, ukazuje się obecnie jego zarys części szczególnej. Książka jest podręcznikiem dostosowanym do potrzeb uniwersyteckich. Jako jedyny podręcznik postępowania karnego wydany w ciągu kilku ostatnich lat (poza dwoma wydaniem Przebiegu

procesu karnego S. Kalinowskiego, wydane w 1957 i 1961 r.) zainteresuje także niewątpliwie praktyków.

Układ książki jest dostosowany do systematyki wykładu tego przedmiotu.

Autor omawia na wstępie pojęcie, rodzaje i cechy czynności procesowych, charakteryzuje poszczególne czynności procesowe oraz różne rodzaje orzeczeń, przedstawia także problematykę kosztów sądowych. Dalsze wywody dotyczą kolejno odpowiednich stadiów procesu karnego, a więc śledztwa, dochodzenia, problematyki związanej z aktem oskarżenia, czynności przygotowawczych do rozprawy głównej, części wstępnej rozprawy, przewodu sądowego, głosów stron, wydania i uzasadnienia wyroku, zażalenia, rewizji i rewizji nadzwyczajnej, wznowienia postępowania, wreszcie postępowania wykonawczego.

W książce omówione jest także postępowanie w sprawach nieletnich, przywrócenie praw i zatarcie skazania, postępowanie w sprawach karno-administracyjnych, odszkodowanie za niesłuszne skazanie lub oskarżenie, postępowanie w wypadku zaginięcia lub zniszczenia akt, wydawanie przestępców, postępowanie nakazowe, postępowanie doraźne, postępowanie w sprawach o przestępstwa skarbowe oraz postępowanie pojednawcze w sprawach z oskarżenia prywatnego.

Książka zawiera także obszerny wykaz literatury obejmującej zagadnienia poruszone w podręczniku.

*

A. Klein: *Ustawowe prawo odstąpienia od umowy wzajemnej. Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Wrocław 1964 r., s. 224.*

Praca jest monograficznym opracowaniem problematyki związanej z prawem odstąpienia od umowy wzajemnej, przyznanym stronie w art. 250—253 k.z., a utrzymanym z pewnymi modyfikacjami w art. 491—497 kodeksu cywilnego. Prawo to autor nazywa umownym prawem odstąpienia od umowy wzajemnej, mimo że dziś przyznaje się stronom prawo odstąpienia od umowy z mocy samej ustawy również i w innych wypadkach. Jednakże — zdaniem autora — takie ujęcie tematu uzasadnione jest tym, że prawo odstąpienia od umowy wzajemnej według wymienionych wyżej przepisów zostało ukształtowane historycznie w nawiązaniu (a zarazem i w przeciwstawieniu) do umownego prawa odstąpienia od umowy oraz że prawo to jest praktycznie najdonioślejszym ustawowym prawem odstąpienia od umowy wzajemnej, w dodatku ujętym ogólnie w stosunku do wszelkich zobowiązań wzajemnych.

Rozważania dotyczące instytucji ustawowego prawa odstąpienia od umowy wzajemnej, mimo że w zasadzie dotyczą stanu prawnego określonego w kodeksie zobowiązań, uwzględniają w szerokim zakresie także nowy stan prawny. Autor bowiem opierał się przy pisaniu pracy na projekcie kodeksu cywilnego z 1961 r., którego postanowienia w omawianej materii przyjęte zostały bez zmian w obowiązującym kodeksie.

Po przedstawieniu rysu historycznego omawianej problematyki autor omawia przedmiotowy zakres zastosowania ustawowego prawa odstąpienia od umowy, przesłanki powstania takiego prawa i jego powstanie, uprawnienie do bezzwłocznego wypowiedzenia, treść i charakter odstąpienia od umowy oraz uprawnienia do bezzwłocznego wypowiedzenia zobowiązania, wygaśnięcie prawa do odstąpienia od umowy, sytuację prawną strony przed skorzystaniem z prawa odstąpienia, podmiot prawa odstąpienia umowy, wykonanie tego prawa oraz skutki wykonania prawa odstąpienia.